

Eru Føroyingar 14,22 minni verdir?

Javnaðarflokkurin hevur fyrri ári síðan lagt inn á ting at hækka dagpeningin frá Vanlukkutryggingini frá 6 til 21 kr., stytta biðtíðina frá 13 niður í 1 viku og hækka loglonina frá 2700 til 7000 kr.

Danska vanlukkutryggingarlógin hevur altíð verið munandi betri enn okkara. Aftur nú hevur hon fingið stórar ábøtur, ið koma at kosta trygginginum 16 milj. og statinum 1 milj. kr. meira um árið. Javnaðarflokkurin hevur í mong ár havt uppskot á tingi um at bota okkara vanlukkutryggingarlóg, men uttan úrslit.

Eftir nýggju lógin verður dagpeningurin í Danmark 22,22 kr. Hjá okkum er hann 6 kr. Öll biðtíð, t. v. s. tíðin frá tí maðurin fær skaða og hagar til tryggingin tekur við, fellur burtur. Hjá okkum er biðtíðin 13 vikur.

Ein 100 pst. invaldur kann í Føroyum fáa upp í 25-30.000 kr. utgödnar eina ferð fyrri altíð, ella eisini kann hann goldnar í mesta lagi 1800 kr. um árið. Í Danmark verður henda skaðabótin nú hækkað til 6666 kr. um árið.

Hesi töl vísa, at vanlukkutryggingarlóg okkara harðliga treingir til stórar ábøtur.

TAÐ ER VERUNLEIKI

AT ein endurnýggjan av okkara skipaflota er bráðneyðug, um ikki samfelagið framvegis skal missa milljónir av krónum av verkfallsváum á nærum hvørjum ári. Aftaná at peningurin er útvegaður, verður landstryð at seta endurnýggjan í verk beinanvegin.

Uppfatur meira tollur

Síðan 1950 er tollurin hækkaður ferð eftir ferð.

Hvorja ferð hava tolllógirnar — sum Dagblaðið plagat at taka til — verið sluskaðar igjøgnum á loyndarfundum í loynginum. Ja, ter vóru okunkit prentaðar í Dimmiltæting. Áðrenn ter voru viðtáknar. Oknur av hesum lóggávum skerdi keypráftina í fólksins inntøkum ovanliga novg, t. d. tann frá 1951 Hesum vendu javnaðarmenn sær sjálvandi harðliga imóti. Endamálið var ikki at læna teimum minni mentu, men heldur at hjálpa teimum stóru, ið ríkið hövdu samfelagið út í ófori. — Aftur nú kom ein nýggj tollg — 1 milj. kr. í tolli aftrat fyrri at gera Lønjavningargrunn fiskimanna foran fyrri at rinda fiskimonnum løn (fritíðarløn, ið reiðararnir bera seg undan at rinda. Henda tollg er ið soleiðis hattað, at eingin neyðsynjarvornarnar, og hartil kunnu fiskimenn fegnast yvir, at hetta tiltak til eingin tollur kemur uppá ter dagliga teirra frama ikki varð sluskað igjøgnum, men alment framlagt, lýst í útvarpinum og viðtikið á opnum tingfundi.

Eftirbátur sum vanligt

Føroysku arbeisgevararnir hava novgar fyrimurnir frumam arbeisgevarar í øðrum londum.

Alverkfall var lýst á fiskiflotanum, tí reiðararnir syttu fiskimonnum 6 pst. fritíðarløn. Fiskimenn hava verið einasti

stættur í landinum, ið ikki hava fingið hesa fritíðarløn.

Vit skulu her vísa á, hvat arbeisgevarar í øðrum londum gjalda arbeisgevarinum av slíkum sosialum góðum.

Í Danmark eru 60 oyru ella 14 pst. av tímalónini sokallaðir sosialir góðar. 28 oyru ella 6 ½ pst. av tímalónini er fritíðarløn, fyrri allar haldagadar, ið ikki eru sunnudagar (t. v. s. arbeisdagur) fáa teir góð 9 oyru um tíman. Eftir verða tá umleið 5 pst. til aðrar sosialar góðar.

Men munandi størri eru sosialu góðarnir í øðrum londum: í Italia 46 pst. av tímalónini í Fraklandi 28 pst. í Vesturtýskalandi 24 pst. og í Belgíu 18 pst.

Av hesum sigga vit, at 6 pst. fritíðarløn til fiskimenn ikki er nakað orimligt krav.

Harri blaðstjóri!

Tygum verða hervið biðin um at taka hesa rættleiðing í blað tygara:

Í »Sosialinum« nr. 11 av 14. mars 1959 stendur:

Tað var 6. januar í ár, at Hákon Djurhuus handaði Johan Poulsen so-ljóðandi bræv:

»Tjóðveldisflokkurin og fólka-flokkurin eru vorðnir samdir um at skipa landsstýri...« og endurprenta tygum orðaljóðið í hesum brævi, tygum siga meg at hava handað Johan Poulsen 6. januar.

Síðan skriva tygum viðari:

Nú siga tjóðveldiamenn seg einki vita um heita bræv og Hákon Djurhuus sigur seg einki bræv hava skrivað.

Men eitt er vist: Brævið hava teir skrivað, og brævið handaðu teir Johan Poulsen, ið bar tað viðari til javnaðarflokkin.

Eg havi fyrr alment sagt frá, at eg einki bræv havi skrivað og heldur einki bræv havi eg handað Johan Poulsen, so halda tygum áfram við hesum ósan-indunum, veri eg novddur at fara fyrri nettin við tygum.

Hákon Djurhuus.

NORÐLÝSID

Sigur um vissar politikkar her á landi, at teir »bara hava komediú at bjóða fólki og einki brævið...« »tí arbeis-leysu og svongu gevið tykkum til tols við komediú frá okkum — men fyrri alt, ið heilagt er, takið ikki brævið frá NATO imperialstovnum.«

★

Hitt fyrsta álópið. Longu á opnum tingfundi hevur lögfróðingurin Sigurð Joensen navigerað einum russiskum kav báti vesturum Streymoyna at skjóta eftir radarstöðini á Sandfelli.

★

Stúkuskipti. Tað var tann tíð, tá Dagblaðið við nevaduki boðaði frá loysngini, seinni gjordu teir hana tíð fullveldi. So kveistraðu teir alt hetta til viks og segdu: »eingin yvir og eingin við síðuna av Føroyum.« Nú eru teir komnir so langt, at teir siga: »Sjálvstýri stig fyrri stig.«

Hesi skaldaorð kundu ti væl verið vígd fólkaflakkinum:

Det største ønske, jeg hidtil har hørt, er at kunne holde min mund med tilbagevirkende kraft.

Vert at hugsa um.

Nú er tað ov seint í ár; men hesi seinastu árini hevur felagið »Nordens«, ið eisini umfatir Føroyar, gjørt frá-líkar skíftferðir til ymisk stóð í Noreg og Sverikí bæði um jóla- og páska-hal-guna. Luttokan hevur verið ófora stór, og tey luttakandi láta eisini framúr væl at hesum ferðum. Eisini vit áttu at sloppið okkum upp í part. Ikki minst í samband við hesa ítróttagein vildu vit kunnað fingið væl burtur úr.

Ferðahugaður.

AT í Bahía í Chile regnar tað í meðal 325 dagar um árið, meðan tað í Atacama-oyðimorkini í sama landi ikki hevur regnað av týðningi í 400 ár.

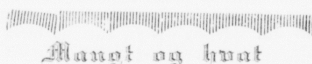
AT tað veruliga ikki er nokur lóg, ið sigur, at kvinnan skal bera eftirnavn mannsins, tá hon giftir seg — tað er bara gamal siður.

AT í meðal brúktu tey útlendsku ferðafólkin, ið komu til Noregs, 32 kr. um dagin. Amerikunenn brúktu mest — 101 kr., Svíar minst — 24 kr.

AT norsku bjargarskipini í fjór bjargaðu 39 fólku frá tí vissa deyða og hjálptu annars 3.334 nevðstøddum.

AT um 100 ár verður fólkatalið í heiminum ókt upp í 6 miilliardi, um vit meta eftir núverandi tilvokstri.

AT frá 1. apríl í ár hevur »Social-Demokratene« í København broytt navn og eitur nú »Aktuelle«.

FOLKAPENSJÓN. Nýliga fylti for-sæisráðharrin Bretlands 65 ár, at um hann nú helt uppat at arbeisða, kom hann at fáa 40 kr. í pensjón um vikuna. Macmillan svaraði, at hann ikki ætlaði at leggja frá sær. Tessvegna fekk hann bara 1 kr. setta hvønn mánaða setia á serkonto, men tá hann hevur fylt 70 ár, fær hann pensjón uttan mun til, um hann arbeisdir ella ikki.

★

Tað verður ikki stjórnað til gagns, fyrr enn teir koma at ráða, ið ikki hava hug til tað. (Platon).

★

Dr. Dubridge frá California Institute og Technologu sigur, at tað neyvan verður so léingi, hagar til tað ber til at ferðast upp á mánan í slakar 3 tímar — við raketum, ið ganga 144.000 km um tíman. Hann ventar ikki, at tað fer at eydnast menniskjunum at koma til onnur sólssystem. Til tess er manna-lívið ov stutt og flogstrekkid ov langt.

Lufskyting. Ein franskaður er í ferð við at gera eina nýskyklu. Hon skal vega 130 kg, kann bera 90 kg, ferðin verður 100 km um tíman í 250 metra hædd. Prisurin verður umleið 50.000 krónur.

★

5 spurningar.

1. Hvussu long er Kallboy?
2. Hver liggur vestari Oyri elle Fámjin?
3. Hvussu eitur lund á lätinskum?
4. Hvussu langt er til Skotlands?

5. Nær doyði Nólsoyar Páll?

(Svar aðrastaðni)

★

Visti tú, at DOLLARS er peninga-hæddin í USA, Kanada, Vestindíu, Jamaica og Honkong; PUND í Bretlandi, Egyptalandi, New Zealandi, Australíu, Írlandi og Ísrael; RUPÍENS í Indíu, Burma, Ceylon og Pakistan.

★

Barnamatur.

Um tú okkurt kveldið setur teg og skrivur tolini 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 — næsta kvöld 2 1 3 4 5 6 7 8 9 10 — triðja kvöld 3 2 1 4 5 6 7 8 9 10 — og síðan heldur áfram við at royna allar møguleikar at seta tolini saman, hvussu langa tíð tekur tað?

Royt tað ikki, tí tað tekur — — — 9.900 ár.

★

Ur lýsingum: »Okkara trykknappar halda longri enn pyramidurnar í Egyptaland.«

»Hevði kona Løth sæð okkara sýnis-gluggar, hevði hon eisini stægað uttan at hugsa um fylgjurnar.«

★

Petur var fyrstu ferð í buksum við splittu í. Hesum var hann errin av og fór í býin við mammu síni, men tá eingin tyktist leggja til merkis, hvussu stórur hann var vorðin, heldur hann við mammu sína:

— Mamma, eg sveitti so ógíluga ifta. Eg haldi, eg knappi splittuna upp.

★

— Og hvussu er navnið?

— Frederiksen.

— Forriavn?

— Nei, eftirnavn.

★

Svar uppá 5 spurningar: 1) 19 km. 2) Fámjin. 3) fratercula arctica. 4) 340 km. 5) 1809.

Spurningur

Av tí, at útvarpið veit at siga frá, at elektrisk urga varð tikið í brúk í Kvívíkar kirkju Pálmásunnudag, loyvi eg mer at spyrja tann, ið veit, um tað var elektrisk urga, ið varð brúkt í skúlagarðinum í Tórshavn áðurnevnda dag.

Ludvík.

Ferðamannastovan

Til stovan opnar aftur, avgreiddast fyrirspurningar við at venda sær til Sigurd Simonsen, Niels Finsens-gøta 15, Telf 2600.

Føroya Feramannastova.

Tórshavnar Kommunuskúli

Foreldur ella verjar, ið ætla at lata børn í kommunuskúlan komandi skúlaár, eiga at siga skúlanum frá hesum mánadagin hin 13. og týsdagin hin 14. apríl, báðar dagar millum kl. 3 og 6 s. p.

Eisini børn ur øðrum skúlum, sum atla sær í kommunuskúlan næsta skúlaár, eiga at siga frá um somu tíð.

Havið koppaseðil við. Tórshavnar kommunuskúli, hin 3. apríl.

Z. SØRENSEN,

Havnar Bjargingafelag

heldur ársfund í løsiini í Tórshavn dagin 20. apríl kl. 20. Dag-skrá eftir 16. s. 2.

Havnar Bjargingafelag.